

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	4 november 2021
Agendapunt:	4
Onderwerp:	Programmabegroting 2022-2025
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 28 september 2021

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Programmabegroting 2022 aan, met daarin ook het meerjarenperspectief 2023-2025. Het bestuursprogramma 'Samen door!', de kadernota 2022-2025 en de reactie van uw gemeenteraad op deze kadernota vormen het vertrekpunt voor de begroting 2022-2025. Daarnaast hebben we rekening gehouden met nieuwe ontwikkelingen, zoals de uitkomsten van de meicirculaire gemeentefonds 2021 en de uitkomsten van de 1ste Tussentijdse rapportage 2021.

Bernheze heeft een financieel solide positie. Door niet alle wensen te honoreren, het invoeren van bestemmingsreserves voor afschrijvingskosten en een gematigde OZB-aanpassing is het ons dan ook gelukt een structureel en reëel sluitend meerjarenperspectief te presenteren die voldoende mogelijkheden biedt om te blijven werken aan thema's die voor onze gemeente belangrijk zijn.

Voorstel

1. De programmabegroting 2022 en het daarin gepresenteerde beleid en de bijbehorende programmabudgetten voor het jaar 2022 vaststellen.
2. De meerjarenraming 2023-2025 voor kennisgeving aannemen.

Argumenten

1.1 Met het vaststellen van de begroting door de gemeenteraad wordt voldaan aan de wettelijke verplichting van artikel 191 van de gemeentewet

Op grond van de gemeentewet biedt het college voor het begin van het begrotingsjaar de begroting voor het komende jaar aan de gemeenteraad aan. Met vaststelling van de begroting door de gemeenteraad worden voor het college de uitvoeringskaders vastgesteld en voor de gemeenteraad de controlerende kaders. Tevens autoriseert uw raad het college voor het aanwenden van de in deze begroting opgenomen exploitatiebudgetten inclusief de investeringen. Hierdoor stelt u het college in staat om binnen de gegeven kaders uitvoering te geven aan de programma's en de investeringsagenda. Over afwijkingen van uitvoering van de plannen en budgetten zullen wij uw raad gedurende het begrotingsjaar 2022 op programmaniveau via twee tussentijdse rapportages informeren. In de jaarrekening legt het college tenslotte de eindverantwoording over het jaar 2022 af.

1.2 De kaders uit de kadernota 2022-2025 en de ontwikkelingen sindsdien resulteren in een structureel en reëel sluitende begroting

Na verwerking van de ontwikkelingen (o.a. uitkomsten meicirculaire gemeentefonds 2021, gevolgen begrotingen gemeenschappelijke regelingen en de 1ste tussentijdse rapportage) ziet het meerjarenperspectief er als volgt uit:

	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldi	116.317	136.508	17.637	545.109
	Overschot	Overschot	Overschot	Overschot

De provincie beoordeelt de begroting. Uitgangspunt is dat de gemeente zelf verantwoordelijk is voor een gezond financieel beleid en beheer. De provincie is als toezichthouder alert en reageert op beslissingen met financiële consequenties die het begrotingsevenwicht kunnen aantasten. De beoordeling van de begroting vindt plaats aan de hand van het toezichtscriterium 'structureel en reëel begrotingsevenwicht'.

De begroting is structureel in evenwicht als structurele lasten in de begroting zijn gedekt door structurele baten. Dat geldt per jaarschijf. Het structureel begrotingssaldo wordt bepaald door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele lasten en baten. Deze zuivering leidt niet tot andere begrotingssaldi.

1.3 Een gematigde bijstelling van het OZB-tarief met 2% boven de prijsindex van 1,3% is noodzakelijk voor een gezonde financiële gemeente, continuïteit en doorontwikkeling van een slagvaardige organisatie.

We houden rekening met een extra aanpassing van de OZB van 2%, naast een correctie voor inflatie van 1,3%. De inflatiecorrectie is met 0,1% verlaagd ten opzichte van de kadernota 2022-2025.

Verder kost deze begroting onze inwoners niets extra. We kunnen dit zo doen omdat we positieve resultaten uit het verleden gebruiken voor incidentele uitgaven en voor investeringen in voorzieningen en infrastructuur. Dit gaat om zes miljoen euro.

Ondanks deze aanpassing wordt de gemiddelde lastendruk voor gebruikers van woningen met 5,39% verlaagd en voor eigenaren/gebruikers blijft de gemiddelde lastendruk met een beperkte stijging van 0,28% nagenoeg gelijk.

Deze meevallende lastendruk is het gevolg van een daling van de afvalkosten als gevolg van een gunstigere doorberekening van de PMD-kosten en – opbrengsten dan waar we aanvanke-lijk van uitgingen. Hierdoor dalen de gemiddelde kosten voor afvalstoffenheffing met € 13,- per aansluiting.

Daarnaast zullen we per aansluiting € 6,- restitueren in verband met onvoldoende communicatie rondom de invoering van het ledigingstarief voor gft-containers in 2021. Deze restitutie is geen onderdeel van onderstaande tabel.

In onderstaande tabel hebben we de ontwikkeling van de gemiddelde lastendruk weergegeven ten opzichte van het belastingjaar 2021:

		2021 Bedrag	2022 Bedrag	Wijziging ten opzichte van 2021 (%)
Woningen	Eigenaar	550,12	565,33	2,76%
	Gebruiker	241,00	228,00	-5,39%
	Eigenaar en gebruiker	791,12	793,33	0,28%
Niet- woningen	Eigenaar	1.207,12	1230,99	1,98%
	Gebruiker	816,08	844,61	3,50%
	Eigenaar en gebruiker	2.023,20	2.075,60	2,59%

2.1 De gemeenteraad autoriseert het college slechts voor het doen van uitgaven voor het komende begrotingsjaar 2022

Op grond van de gemeentewet biedt het college een begroting aan voor het komende begrotingsjaar en een meerjarenraming voor minimaal de drie daarop volgende jaren. In het kader van de budgetautorisatie wordt het college slechts geautoriseerd tot het doen van uitgaven voor het komende jaar en wordt door de gemeenteraad uitsluitend de begroting 2022 vastgesteld en de meerjarenraming voor kennisgeving aangenomen.

Risico's

- *Septembecirculaire 2021 gemeentefonds*

De septembecirculaire is niet in de programmabegroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 verwerkt. Zoals gebruikelijk zullen wij uw raad zo spoedig mogelijk na het ontvangen van deze circulaire informeren over de uitkomsten. De financiële effecten van deze circulaire verwerken we in de 1ste tussentijdse rapportage 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2026.

- *Herijking gemeentefonds per 1-1-2023*

Voor de uitvoering van onze gemeentelijke taken ontvangen we jaarlijks geld van het rijk via het gemeentefonds. Door deze uitwisseling is er een financiële verhouding tussen gemeenten en de rijksoverheid. Sinds de laatste herziening van de Financiële-verhoudingswet in 1997 is er veel veranderd. Zo pakken gemeenten meer taken op in het sociaal domein en werken overheden steeds meer samen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kondigde daarom in de Tweede Kamer aan de financiële verhouding op een aantal punten te herzien. Een belangrijk onderdeel van deze herziening is de herijking van het gemeentefonds. De fondsbeheerders zijn doende om samen met gemeenten te onderzoeken hoe het geld het best verdeeld kan worden. Daarnaast moet door de herijking de verdeling eenvoudiger worden. Dit onderzoek bestaat uit 2 delen:

- de verdeelmodellen in het sociaal domein, en
- de overige onderdelen van het gemeentefonds (klassiek domein).

Het onderzoek startte in maart 2019. Na een eerste consultatie heeft er vervolgonderzoek plaatsgevonden. Op 9 juli jl. is het aangepast voorstel voor de nieuwe verdeling van het gemeentefonds naar de Tweede Kamer gestuurd. De bestuurlijke consultatie start in september 2021. Inmiddels zijn ook op basis van 2019 de voorlopige uitkomsten gepubliceerd. Inmiddels zijn de voorlopige herverdeeleeffecten bekend gemaakt. Voor gemeente Bernheze betekent dit een korting op de inkomsten uit het gemeentefonds van € 36,- per inwoner of terwijl een structurele korting van zo'n 1,2 miljoen. Dit zijn nog steeds voorlopige berekeningen maar het geeft wel een indicatie.

- *Provinciaal toezicht*

Handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten'

In augustus is door de provincie de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' uitgebracht. Het uitgangspunt in deze notitie is dat alle baten en lasten in principe structureel van aard zijn. Deze handreiking betekent een verdere inperking van de inzet van dekking van begrotingsuitgaven uit de algemene reserve. In de begroting 2022-2025 hebben we rekening gehouden met de handreiking, maar we sluiten verschil van inzicht met de provincie niet uit. De toetsing van de provincie van onze begroting zou dus nog kunnen leiden tot aanpassingen.

Kapitaallasten

O.b.v. het toezichtskader van de provincie dienen we in het jaar van investering minimaal 50% van de kapitaallasten op te nemen ondanks dat in de financiële verordening is opgenomen dat dat de afschrijving start in het jaar volgend op het jaar waar in het actief in gebruik is genomen

dan wel verworven is. Regionaal heeft dit tot een discussiepunt geleid met de provincie. In Bernheze hanteren we echter in deze de richtlijn van de provincie.

Kosten en dekking

De exploitatiesaldi laten voor alle jaren van het meerjarenperspectief 2022-2025 een positief resultaat zien. Onze vermogenspositie is solide. We beschikken over een risicoreserve van 9,6 miljoen en een geactualiseerde vrij te besteden reserve van € 15,5 miljoen. Door de inzet van deze vrij besteedbare reserve in 2022 voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen daalt deze reserve naar € 13,1 miljoen ultimo 2022.

Vervolg

De vastgestelde programmabegroting versturen we aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant en het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS).

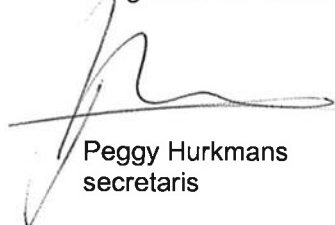
Communicatie

- De programmabegroting 2022-2025 publiceren we op de gemeentelijke website www.bernheze.org.
- De programmabegroting 2022-2025 plaatsen we op de agenda van de commissies (18 t/m 20 oktober) zodat inwoners en maatschappelijke organisaties gebruik kunnen maken van het spreekrecht.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Programmabegroting 2022-2025

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester